

Z. Br.

"Sinonimy w russkom jazykie", M. F. Palewskaja, Moskwa 1964 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/3, 434

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W drugiej części publikacji znajdujemy przejrzyste opracowane tablice i wykresy, które orientują w aktualnej i przewidywanej w przyszłości liczbie studentów oraz pracowników naukowych w Afryce, zarówno Afrykańczyków, jak obcokrajowców. Podano także dane dotyczące finansowania uniwersytetów afrykańskich na porównawczym tle finansowania uniwersytetów na innych kontynentach.

Wśród dokumentów zwracają uwagę teksty przemówień wybitnych znawców problemów afrykańskich, którzy szczegółowo analizowali sytuację szkolnictwa wyższego w Afryce. W przemówieniach mocno podkreślano, że wprawdzie organizację uniwersytetów afrykańskich oparto o wzory obce (głównie angielskie i francuskie), lecz program ich pracy musi być „afrykanizowany” w sensie faworyzowania kierunków studiów i prac badawczych służących poznaniu kultury afrykańskiej oraz studiów i badań służących rozwojowi ekonomiczno-społecznemu Afryki. W Tananariwie domagano się również, aby naukowcy afrykańscy przebywający za granicą, oprócz prac w dziedzinach własnych zainteresowań, prowadzili studia nad historią organizacji uniwersytetów i instytutów badawczych celem wykorzystania wyników tych studiów we własnych krajach.

Publikację kończy lista afrykańskich szkół wyższych.

B. J.

Stanisław Urbańczyk, *Słowniki, ich rodzaje i użyteczność*. Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo, Wrocław—Warszawa—Kraków 1964, ss. 45, ilustr. 12.

Broszura stanowi, tomik 16 *Biblioteczki Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego*, jest więc pracą popularnonaukową przeznaczoną dla szerokich kręgów czytelników. Temat określony w tytule autor przedstawił w ujęciu historycznym. Trzy strony poświęcił słownikom starożytnym oraz leksykografii średniowiecznej, a następnie scharakteryzował kolejno słowniki polskie rękopiśmienne i drukowane, od pierwszego drukowanego w Polsce słownika F. Mymera z 1528 r. po najnowsze. Osobną uwagę autor skoncentrował na słownikach terminologicznych. Omawiając słowniki techniczne, podkreślił zasługi dla tej leksykografii prof. Kazimierza Stadtmüllera i inż. Karola Stadtmüllera. Autor szeroko uwzględnił także leksykografię morską⁴ i medyczną. Ilustracje zamieszczone w broszurze — to portrety słownikarzy i fotografie fragmentów słowników.

Z. Br.

M. F. Palewska ja, *Sinonimy w russkom jazykie*. Izdatielstwo „Proswieszczenije”, Moskwa 1964, ss. 126.

Niewielka książeczka o synonimach w języku rosyjskim zawiera stosunkowo obszerny rozdział (ss. 6—29), kreślący rys historyczny prac badawczych prowadzonych w Rosji (od XVIII w.) i w ZSRR w zakresie synonimiki oraz historię prac leksykograficznych nad słownikami synonimów.

Z. Br.

⁴ Pierwsza morska komisja terminologiczna działała nie przy Lidze Morskiej i Kolonialnej, jak czytamy na s. 32, lecz przy Lidze Morskiej i Rzecznej. Na tejsz stronie jest błąd korektorski w nazwisku autora pracy *Przegląd historyczny prac nad polskim słownictwem morskim*: L. Roeppele, powinno być: L. Roppel.